

Bilim Teknoloji Politikaları

“**Ulusal teknoloji politikalarımızı** oluşturmaya sıra gelmedi mi sizce?” Köşedaşım Müfit Akyos’un bu soruma verdiği yanıtı okumuşsunuzdur. Sevgili Müfit bey de bu gibi politikaların Cumhuriyetin ilk yıllarından ülkeyi ileriye taşıdığını, 1980lerden sonra ise önerilse bile pek uygulanmadığını anlatmıştı. Durumu kanıtlayan iki anımı anlatacağım.

Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği bölümünden **Prof. Dr. Tuna Tuğcu ile** savunma sanayii için bir **düşük yoğunluklu çatışma yönetim sistemi tasarladık**. Bunu geliştirmek ve üretmek için Netaş, Aselsan, Havelsan’ın nasıl birlikte çalışacağını da planladık. Sonra ben, Akurgal Teknoloji adına o zamanki adıyla Savunma Sanayii Müsteşarlığı’ndan randevu aldım. Tuna hoca, ben, belirttiğim 3 firmanın Gn. Md. Yrd. düzeyinde üst yöneticileri; SSM ve STM mensuplarına yarım gün süren bir brifing verdik. Bir süre sonra (Temmuz 2011) bana resmi **yanıt geldi**: “**mevcut planlamalarımız dahilinde bu konuda bir çalışma öngörülmemektedir**”. Olabilir dedik. **Tuna hoca** bu konuda çalışan öğrencileri ile birlikte bu sistemin haberleşme mantığı üzerine **bir makale yazdı**. Sağ olsun benim adıma da ekledi. Makale ABD’de bir savunma sempozyumuna (Kasım 2013) çağrılı bildiri olarak davet edildi. **Senelerdir, en seyrek ayda bir “atıf” (citation) alıyoruz**. “ResearchGate” adlı kuruluş, bir atıf olduğunda tüm yazarlarına bildiriyor. Bu hafta da bir atıf bildirimim geldi. Demek ki, Tuna hocanın çözümü hâlâ güncel. Dahası, **önerdiğimiz sistemin parçaları**, makaleye konu iletişim altyapısı hariç, birer ikişer **savunma sanayimiz tarafından üretilerek hizmete veriliyor**. Benim için kıvanç kaynağı. Bu parçaları ben “zengin olmak için” tasarlamadım ki? Ülkeme borcumu ödüyorum diye tasarladım. Ne iyi ediyorlar da geliştiriyorlar. Ama, eğer o sistem zamanında geri çevrilmiş olmasaydı ve geliştirilseydi, bugün Suriye’de gösterdiğimiz başarıyı belki “hendek olayları” sırasında da gösterebilecektik. **O zaman bu ilgisizlik neden?**

Yerli ve milli oto projesinde, daha günümüz Cumhurbaşkanı “babayiğit” ararken, editörümüz Orhan Bursalı ile konuyu tartışmaya başladık. “5 babayiğit” adını verdiğim girişim, planlarını açıkladıklarında ben, “**bu bir entegrasyon projesi olacak, burada yerli ve milli yeni bir teknoloji yer almayacak**” savını ortaya attım. Çünkü hedeflenen zamanda üretime geçilecekse, sıfırdan bir teknoloji yaratmak ve bunu o tasarımda kullanmak için yeterli vakit yoktu. Sonunda ben, Orhan beye, “**size öyle bir sıfırdan teknoloji yatırım ki, devrimci olur, kullanılması çok ekonomik yarar getirir ama bizim 5 babayiğit dönüp bakmaz bile**” dedim. Herhangi bir ödül koymadık ama iddialaşttık. Bunun üzerine bir devrimci süspansiyon ve direksiyon sistemi tasarladım. Patent başvurusu yaptım. Başvuru numarasını alınca, **Orhan bey bunu HBT’nin iki orta sayfasında “Tekerleği yeniden keşfetmek” başlığıyla yayınladı**. Elimizden geldiğince **her kanaldan bunu 5 babayiğite duyurmaya çalıştık**. Ben bu patentin PCT (tüm yabancı ülkelerde geçerli olmasını sağlayacak adım) başvurusunu da yaptım. **PCT raporu da olumlu geldi. Dünyada her yerde bu patenti**, o ülkelerdeki tescil bedellerini ödeyerek **geçerli kılabileceğim**. AB için 30.000TL, ABD için 25.000TL gibi bedellerden söz ediyoruz.

Benim, sırf **sanayimizin yerli ve milli teknolojiye bakış açısının ne denli ilgisiz olduğunu** ispatlamak için harcadığım 3 aylık emeğimin karşılığında maddi bir beklentim de yok, söz konusu bedelleri ödemeye de param yok. Ne olacak? Patent Türkiye’de geçerli olacak, biz Türk firmaları bunu kullanmayacağız, ama **tüm ayrıntıları patentte yer aldığı için isteyen yabancı, 5 kuruş ödemededen bunu kullanabilecek**. Sizler de o arabaları alıp paşa paşa süreceksiniz.

Bakalım sevgili Müfit bey, bu vurdum duymazlıklar için ne diyecek?